

UTILITATEA BITCOINULUI CA MONEDA DIGITALĂ GLOBALĂ

Victoria COCIUG, dr., conf. univ., INCE
Olga TIMOFEI, dr., INCE

Avansarea tehnologiilor informaționale și progresul criptografiei a creat condiții pentru apariția unor noi forme de monede – criptomonede, a căror evoluție și răspândire capătă deja o amploare globală considerabilă.

Îmbunătățirea continuă și dezvoltarea monedei virtuale, și în special a cripto-monedei vine cu un potențial major de a restrânge rolul predominant al monedei clasice, mai cu seamă a numerarului, în efectuarea tranzacțiilor transnaționale cu valoare mică, oferind consumatorilor și comercianților o nouă modalitate de plată în vânzările cu amănuntul, fiind mai ușoară și mai ieftină. Cu toate acestea, ca și oricare inovație, apariția monedelor virtuale conduce spre crearea unor noi serii de probleme și riscuri potențiale.

Deși există o multitudine de criptovalute, cea mai populară monedă digitală descentralizată este deocamdată Bitcoinul. Ea se bazează un sistem criptografic inovator, care îi asigură securitatea tranzacțiilor, dar și a emisiunii banilor - blockchain. Spre deosebire de banii clasici, controlați de o autoritate centrală, Bitcoinul este o monedă digitală "peer-to-peer" care funcționează on-line. Diferența esențială dintre acesta și banii clasici creați de bănci este că, primul este un instrument de plată, mijloc de schimb și teaurizare, față de cei din urmă care sunt rezultatul aplicării politicii monetare.

Comparativ cu moneda clasică, Bitcoinul nu poate fi creat ci doar obținut fie prin mining – un proces complicat și costisitor, care se bazează de potrivă pe tehnologiile informaționale recente și un algoritm matematic complicat, menit să corecteze și să mențină într-o anumită limită cantitatea de bitcoini generați de sistem. Însăși crearea criptomonedei se rezumă la instalarea unui fișier care are înregistrate cele mai recente tranzacții – bloc, distribuit în rețea între toți utilizatorii ei. Când calculatorul descoperă un nou bloc, se poate obține un anumit număr de bitcoini. Acest număr se schimbă de-a lungul timpului și se micșorează cu un factor de 0,5 la fiecare patru ani. Obținerea monedei nu este neapărat și emisiunea ei – deținătorul poate intra în posesia unei cantități de

bitcoin fie prin acceptarea lor ca mijloc de plată și schimb, fie prin procurarea lor pe o platformă specializată.

Datorită faptului că numărul total de bitcoini este limitat și tinde spre 21 de milioane, sistemul se susține singur, este codat, complet anonim și nu este supus inflației. Dar acesta nu este unicul avantaj al deținerii bitcoinului, unele din ele fiind punctate mai jos:

- anonimatul, una dintre principalele proprietăți ale Bitcoinului – utilizatorii lui nu pot fi depistați, suma transferului și adresa reprezentând o secvență aleatoare de caractere, care sunt generate la fiecare tranzacție din nou;

- plăți fără limite sau restricții, spre deosebire de sistemul bancar, Bitcoin permite efectuare plăților în întreaga lume fără restricții;

- comisioane reduse, pentru transferuri și asistență se percepe un comision redus, în medie de 0,7-1%, în funcție de bursa de valori și sistemul de plăți [3];

- descentralizarea, ce îi permite să fie independent de orice stat sau parte terță pentru cliring;

- capacitate de emisiune autonomă, orice utilizator de rețea, având cunoștințe și competențe speciale, poate fi capabil să creeze Bitcoini [1].

În ciuda avantajelor enorme sistemul Bitcoin are și puncte slabe:

- păstrarea banilor în Bitcoin, nu aduce câștiguri sub formă de dobândă precum depozitele create la bănci, ci din creșterea de valoare;

- sistemul este la o etapă incipientă de dezvoltare ce presupune volatilitate și grad de risc suplimentar;

- moneda electronică fiind descentralizată, nu va putea să beneficieze de un sprijin din partea autorităților monetare sau instituțiilor financiare a țării în cazul apariției unor riscuri.

Aceste avantaje și dezavantaje se referă mai mult utilizatorilor de bitcoini, însă pentru economia globală această monedă precum și altele electronice similare implică riscuri și incidente absolut de altă natură. Împreună cu riscurile mai tangibile ce țin de factorii geopolitici, militari și de terorism, dezvoltarea Bitcoinului prezintă și o schimbare majoră în gândirea economică, modul de organizare a vieții economice, un mediu în proces de transformare plin de provocări, bariere și limite.

Considerăm că Bitcoin are un potențial de a înlocui moneda tradițională, însă pentru aceasta el trebuie să evolueze mai întâi într-o formă mai sigură de bani prin menținerea legăturii cu alte forme de plată on-line și implicarea guvernului în asigurarea protecției împotriva furtului. Sau alte măsuri pentru scăderea volatilității Bitcoinului. Bitcoin poate fi, eventual, protejat într-un mod analog cu protecția deponenților de către bancă, minimizând astfel riscurile de furt.

Bibliografie:

1. NAKAMOTO, S. *Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System*. 24 mai 2009. Disponibil: <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>
2. Legea Republicii Moldova cu privire la serviciile de plată și moneda electronica Nr. 114 din 18.05.2012. Publicat: 14.09.2012 în Monitorul Oficial Nr. 193-197.
3. Joseph Bonneau, Andrew Miller, Jeremy Clark, Arvind Narayanan, Joshua A. Kroll, Edward W. Felten. Research Perspectives and Challenges for Bitcoin and Cryptocurrencies. <http://www.jbonneau.com/doc/BMCNKF15-IEEEESP-bitcoin.pdf>